

Naar aanleiding van de brieven van de staatssecretaris en minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 4 juli 2012 (Kamerstukken II, 2011/12, 21 501-31, nr. 286), van 10 juli 2012 (Kamerstukken II, 2011/12, 21 501-31, nr. 288), van 20 augustus 2012 (Kamerstukken II, 2011/12, 21 501-31, nr. 291 en van 19 september 2012, 21 501-31, nr. 292) betreffende de Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid hebben enkele fracties binnen de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid de behoefte om de regering enkele vragen en opmerkingen voor te leggen.

De fungerend voorzitter van de commissie,
Van Dijck

Adjunct-griffier van de commissie,
Lips

Algemeen

Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie

1.

De leden van de fractie van de PvdA hebben kennisgenomen van de verslagen van meest recente bijeenkomsten van de Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid en de geannoteerde agenda voor de aankomende Raad 4 oktober in Luxemburg. Helaas constateren zijn dat een aantal documenten ontbreken, bijvoorbeeld op Europa2020, jeugdwerkloosheid en kinderarmoede, waardoor een goede voorbereidende inbreng door Kamer en regering onmogelijk wordt gemaakt. Deze leden zijn van mening dat dit de volgende keer echt beter moet. Kan de regering hierover een toezegging doen?

2.

De leden van de PvdA-fractie hebben enkele vragen en opmerkingen over de inzet van de Nederlandse regering bij de bijeenkomst van 4 oktober a.s. Deze leden vragen wat de regering precies heeft gedaan met de landenspecifieke aanbevelingen, die Nederland heeft gekregen op het terrein van werkgelegenheid en sociaal beleid. Zo was het advies om de arbeidsparticipatie te vergroten, met name voor ouderen, vrouwen, mensen met een handicap en migranten, onder meer door de negatieve fiscale prikkels om te werken voor verdieners van een twee inkomen te verminderen, de arbeidsmarktmobiliteit te bevorderen en rigiditeiten aan te pakken. Wat heeft de regering precies met deze aanbevelingen gedaan? Wat is er gedaan om verdieners van een tweede inkomen fiscaal tegemoet te komen?

3.

De leden van de PvdA-fractie hebben vernomen dat de sociale partners geen invloed hebben gehad op het Nationaal Hervormingsprogramma en niet zijn betrokken bij het Europese semester. Is dit waar? Wat is de mening van de sociale partners over de standpunten van de regering?

4.

De leden van de PvdA stellen vast dat de regering heeft ingebracht dat er Europabreed behoefte is aan structurele hervormingen. Aan welke hervormingen denkt de regering dan door Europa, als het gaat om duurzame inzetbaarheid, versterken van arbeidsmobiliteit en een betere aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt? Gaat de regering op de Raad van 4 oktober nogmaals in op haar eigen adviezen richting de Europese lidstaten?

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

5.

De leden van de D66-fractie steunen de inzet van de regering bij de Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid van 4 oktober 2012 op hoofdlijnen. Wel hebben zij een aantal opmerking en vragen. Allereerst danken de leden van de D66-fractie de regering voor het tijdig sturen van de geannoteerde agenda. Wel moeten de leden constateren dat de inhoudelijke voorbereiding wordt gehinderd door het ontbreken van een aantal essentiële documenten bij de onderwerpen Europa 2020, jeugdwerkloosheid en kinderarmoede, zoals de concept Raadsconclusies

en de social protection performance monitor. Ook zien de leden van de D66-fractie nergens een weergave van het Europese krachtenveld. Zij verzoeken de regering om een reactie op dit punt.

6.

De leden van de D66-fractie zijn benieuwd naar de belangrijkste discussies en wetgevingstrajecten, die in Europees verband lopen. Kan de regering hiervan een overzicht geven?

7.

De leden van de D66-fractie constateren in het kader van vraag 6 dat de commissie I&M op dit punt periodiek een voortgangsoverzicht ontvangt bij als bijlage bij de geannoteerde agenda. Deze leden zouden graag in het vervolg bij de geannoteerde agenda van de Raad Werkgelegenheid en Sociale Zaken ook een dergelijk voortgangsoverzicht ontvangen. Kan de regering dat toezeggen?

Arbeidsmigratie

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

8.

De leden van de VVD-fractie wijzen erop dat op 6 juli j.l. door het Verenigd Koninkrijk een ministeriële conferentie is georganiseerd met als thema «Future Sustainability of Social Security for Migrants». Tijdens deze conferentie gaf de Britse minister Gralyng aan dat de houdbaarheid van sociale zekerheidstelsels onder druk kan komen te staan door arbeidsmigratie. De leden van de VVD-fractie delen deze mening. In de visie van deze leden moet arbeidsmigratie zelf – zoals de Britse minister ook al terecht aangaf – niet ter discussie moeten staan, omdat dit een van de kernelementen van de interne markt is. Wel moet er wat de leden van de VVD-fractie betreft goed bekeken worden wat de negatieve effecten hiervan kunnen zijn. Een onevenredig beroep van arbeidsmigranten op de sociale zekerheid is in de visie van deze leden niet gewenst. De stijging van bijvoorbeeld de arbeidsmigranten uit Midden en Oost-Europa in de sociale zekerheid laat zien dat dit probleem niet onderschat dient te worden. Kan de regering toelichten wat concreet de mogelijkheden zijn om hiermee rekening te houden? Aan welke opties denkt de regering? Is er bijvoorbeeld iets te doen aan voorwaarden waar arbeidsmigranten aan moeten voldoen om recht te krijgen op een uitkering? Is het bijvoorbeeld mogelijk om een aantal jaar werken als eis te stellen voordat iemand recht heeft op een uitkering? Of is het mogelijk om bij een werkloosheidsuitkering niet alleen kijken naar de opbouwperiode (referteperiode), maar ook naar de betaalde premies?

9.

Evenals de Britse regering spreken de leden van de VVD-fractie de hoop uit dat het Ierse voorzitterschap dit onderwerp zal oppakken en uitwerken. De leden van de VVD-fractie verzoeken de regering dan ook om zich hiervoor hard te maken. Kan de regering dit toezeggen?

Quota van vrouwen in raden van bestuur

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

10.

De leden van de VVD-fractie hebben in het verleden al meerdere malen aangegeven niets te voelen voor Europese wetgeving met betrekking tot een quotum voor vrouwen in raden van bestuur. Dit is ook al in meerdere Raden besproken, waar telkens bleek dat er bij een groot aantal lidstaten weerstand bestaat tegen de plannen van Commissaris Reding. De leden van de VVD-fractie zijn verbaasd dat de Commissaris ondanks duidelijke weerstand van de lidstaten toch haar voorstel lijkt te willen doorzetten. Deze leden zijn verheugd dat op 14 september 2012 door maar liefst negen van deze lidstaten een brief is ondertekend aan de Commissarissen Reding en Barroso waarin bezwaren worden geuit tegen een dergelijke richtlijn. Ook Denemarken heeft in een aparte brief de Commissaris gewezen op deze bezwaren. Deze tien landen hebben samen genoeg stemkracht om het voorstel in de Raad tegen te houden. De leden van de VVD-fractie rekenen erop dat ook tijdens de Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid dit punt door Nederland weer naar voren wordt gebracht. Graag willen de leden van de VVD-fractie op de hoogte blijven van de vervolgstappen op dit prioritaire dossier. Kan de regering dit toezeggen?

Vragen van de leden van de PvdA-fractie

11.

Komt voor het onderwerp «vrouwen aan de top» nu een Europese richtlijn en wat zullen de vereisten daarin zijn?

12.

Wat is het standpunt van de regering over een eventuele richtlijn?

13.

Wat zijn de vervolgstappen op dit onderwerp in Europa?

Richtlijn elektromagnetische velden

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

14.

De leden van de VVD-fractie stellen vast dat mogelijk, maar niet zeker, de Raad overeenstemming zal bereiken over de wijziging van de richtlijn elektromagnetische velden. Dit richtlijnvoorstel uit 2011 beoogt werknemers te beschermen tegen de ongewenste effecten van blootstelling aan elektromagnetische velden. In de geannoteerde agenda wordt geen Nederlandse positie gegeven. Waarom niet? Mocht er inmiddels wel een definitief oordeel zijn, wat luidt deze dan?

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

15.

Nederland heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan totstandkoming van de wijziging van het richtlijnvoorstel om werknemers te beschermen tegen elektromagnetische velden. Hoe ziet deze belangrijke bijdrage eruit?

Is inmiddels duidelijk wat het definitieve Nederlandse oordeel is over dit voorstel?

Europa 2020-strategie

Vragen van de leden van de CDA-fractie

16.

Wat zal inzet zijn van Nederland in debat over Europa2020 strategie?

17.

De leden van de CDA-fractie constateren dat wordt toegelicht dat de regering nog een aantal verbeteringen voor het proces nodig acht. Welke verbeteringen heeft de regering precies voor ogen?

18.

De leden van de CDA-fractie stellen vast dat er meer ruimte voor discussie zou moeten komen over de aanbevelingen. Is die er nu dan niet?

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

19.

De leden van de D66-fractie constateren dat de Europa2020-strategie op de agenda staat. Deze leden zien grote toegevoegde waarde in deze strategie. Zij menen echter dat deze strategie alleen succesvol kan zijn als de lidstaten de aanbevelingen ook daadwerkelijk uitvoeren. In dat kader zijn de leden van de D66-fractie benieuwd in hoeverre er wordt gecontroleerd op daadwerkelijke invoering.

20.

Zijn er lidstaten, die onvoldoende voortgang hebben geboekt ten aanzien van de Europa2020-strategie? Zo ja, in hoeverre is dit of kan dit worden gesanctioneerd?

21.

Wil de regering zich tijdens deze Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid inzetten voor stringente naleving op de voortgang van de aanbevelingen uit de Europa2020 strategie?

22.

De leden van de D66-fractie vragen welke mogelijkheden de regering ziet om het verloop van het Europees semester te verbeteren?

23.

De leden van de D66-fractie zijn van mening dat *peer pressure* niet genoeg is en willen meer bindende afspraken in het kader van het Europees semester. Hoe denkt de regering hierover en wat wordt de inzet hierop in de Raad?

Jeugdwerkloosheid en kinderarmoede

Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie

24.

De leden van de PvdA-fractie willen de regering twee boodschappen meegeven als het gaat om jeugdwerkloosheid en armoede onder kinderen. Kan de regering aandacht vragen om de hoge jeugdwerkloosheid in Europa – vooral in de zuidelijke lidstaten – en vragen hoe deze wordt bestreden? Zijn er extra maatregelen nodig?

25.

De leden van de PvdA-fractie verzoeken de regering om steun uit te spreken voor de prioriteit om armoede onder kinderen aan te pakken. Tevens vragen zij de regering om toe te lichten welke maatregelen er voor deze doelstelling in Nederland zijn genomen en nog genomen zullen worden.

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

26.

De leden van de CDA-fractie constateren dat lidstaten worden opgeroepen om de jeugdwerkloosheid te bestrijden en gestimuleerd om gebruik te maken van EU-middelen (Europees Sociaal Fonds (ESF)) en andere Europese initiatieven. In welke mate maakt Nederland gebruik van ESF-middelen om de jeugdwerkloosheid te bestrijden?

27.

Kan de regering een overzicht geven worden van het gebruik van ESF-middelen door Nederland over de jaren 2009, 2010 en 2011?

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

28.

De leden van de D66-fractie constateren dat de jeugdwerkgelegenheid op de agenda staat. Deze leden delen de Nederlandse inzet op het belang van activerende sociale zekerheid en een florerend bedrijfsleven. Voorts menen deze leden dat goed onderwijs essentieel is om de kansen van jongeren op een baan te vergroten. Daarbij wijzen zij met name op het bestrijden van voortijdige schooluitval en de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. De leden van de D66-fractie vragen of de regering het belang van onderwijs als belangrijke Nederlandse notie wil overnemen. Wil de regering zich, indien deze Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid daartoe gelegenheid biedt, daarvoor inzetten?

29.

De leden van de D66-fractie wijzen erop dat in Griekenland, Ierland, Italië, Letland, Litouwen, Portugal, Slowakije en Spanje de jeugdwerkloosheid hoog is. De EU-lidstaten werken samen met een taskforce vanuit de Europese Commissie om hiervoor een oplossing te vinden. Zijn hiervan al resultaten bekend? Wordt dit onderwerp besproken in de Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid?

30.

De leden van de D66-fractie constateren dat de Raadsconclusies over kinderarmoede op de agenda staan. Worden deze Raadsconclusies ook inhoudelijk besproken? Indien dat het geval is, dan vragen deze leden of de regering wil benadrukken dat kinderarmoede het beste kan worden voorkomen door ervoor te zorgen dat de ouders een baan hebben. Kan de regering in het kader van de Raad benadrukken dat het noodzakelijk is dat landen de werkgelegenheid stimuleren en inzetten op economische groei?

Vragen en opmerkingen van de leden van de GroenLinks-fractie

31.

Met enige teleurstelling hebben de leden van de GroenLinks fractie kennisgenomen van de Nederlandse inzet op het agenda punt jeugdwerkloosheid. Deze leden wijzen erop dat in Europa de jeugdwerkloosheid stijgt: op dit moment is nu al ruim 22,8% van alle Europese jongeren werkloos. Zowel het Europees Parlement en de Europese Commissie hebben aanbevelingen gedaan voor een jeugdgarantie. In de beantwoording op eerder gestelde schriftelijke vragen van de leden van de GroenLinks-fractie, rondom gelijksoortige aanbevelingen van de ILO (International Labour Organisation), reageerde de regering afwijzend. De leden van de GroenLinks-fractie vragen de regering of zij de aanbevelingen van zowel het Europees Parlement als de Europese Commissie nu wel gaat overnemen. Zo nee, kan de regering toelichten welke extra maatregelen er volgens de regering binnen Europa dan wel doorgevoerd zouden moeten worden om de stijgende jeugdwerkloosheid aan te pakken?

32.

De leden van de GroenLinks-fractie zijn van mening dat jeugdwerkloosheid door alle lidstaten serieus moet worden aangepakt. Eén van de speerpunten van het huidige Cypriotische voorzitterschap is werkloosheid. Om een verloren Europese generatie tegen te gaan zijn de leden van de GroenLinks-fractie van mening dat het probleem van de stijgende jeugdwerkloosheid in Europa specifiek serieus genomen moet worden en dat er daarom een Eurotop over georganiseerd zou moeten worden. Is de regering bereid om in Europa te pleiten voor een Eurotop over jeugdwerkloosheid?

EGF

Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie

33.

De leden van de PvdA-fractie stellen vast dat de regering niet wil dat de aanvraaggrond van het Europees Globaliseringsfonds (EGF) in de periode 2014–2020 wordt uitgebreid, waardoor landen op grond van een ernstige economische ontwrichting (zoals de crisis) een aanvraag kunnen doen. Sterker nog, de regering wil het EGF helemaal niet voortzetten. Op dit moment bestaat er een blokkerende minderheid in de Raad. De leden van de PvdA-fractie hebben meermaals aangegeven vóór continuering van het fonds te zijn. Deze leden vinden het standpunt van de regering opvallend en vragen waarom de regering dit voordeel uit Europa weg zou doen. In de visie van deze leden profiteren Nederlandse bedrijven van de regeling, bijvoorbeeld het bedrijf Zalco in Zeeland in 2011. De leden van de PvdA-fractie denken graag mee als het gaat om afbouw van Europese

fondsen waar Nederland te weinig profijt van heeft, maar dat geldt zeker niet voor dit fonds. Deze leden wijzen erop dat de regering van mening is dat de doelstelling van het EGF beter op nationaal niveau kan worden gerealiseerd, maar dat de regering hiertoe nog nooit concrete voorstellen heeft gedaan, laat staan budget beschikbaar gesteld. Daarom vragen de leden van de PvdA-fractie de regering opnieuw in Luxemburg te pleiten voor continuering van het fonds en uitbreiding van de aanvraaggrond.

Associatieverdrag met Turkije

Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie

34.

De leden van de PvdA-fractie zien dat er associatiebesluiten op het terrein van sociale zekerheid worden afgesloten, onder andere met Turkije. Deze leden vragen wat deze afspraken precies inhouden?

35.

Op welke wijze zullen deze besluiten de export van uitkeringen aanpassen?

36.

Welke gevolgen hebben de besluiten voor de huidige en toekomstige uitkeringsgerechtigden?

37.

De leden van de PvdA-fractie constateren dat de verplichting tot export van toeslagen voor nieuwe gevallen naar Turkije komt te vervallen. Wat is het (nieuwe) beleid van de regering op dit terrein?

38.

Wat zijn de budgettaire gevolgen van de besluiten, aangezien er blijkbaar minder toeslagen worden uitgegeven.

Pensioenrichtlijn

Vragen van de leden van de CDA-fractie

39.

Wat is de huidige stand van zaken ten aanzien van de nieuwe pensioenrichtlijn (IORP)? Zou de Minister het Nederlandse standpunt in overleggen met bewindspersonen van andere lidstaten aan de orde kunnen stellen?